

Magyar Vad- és Állatkerti Állatorvosok Társasága
2005 évi Kongresszus
Budapest 2004 03 18-20

Császármetszés törpe selyemmajmon

Caesarean section made on a pygmy marmoset

A törpe selyemmajom (*Cebuella pygmaea*) a világ legkisebb valódi majma. Eredeti élőhelye a dél-amerikai esőerdő, ahol családokban él. A kb.140 napos vemhesség után szőrösen, nyitott szemmel megszülető bábik gondozásában mindkét szülő, sőt időnként az idősebb testvérek is részt vesznek

A Tropicarium Óceánárium Budapest állatkertjének selyemmajom nőténye 2004 szept 24-én kezdett fialni. A fialás elakadt, az első magzat testének megszületése után a fej beékelődött a szülőútba és az anya a kölyköt így, nyakánál fogva hurcolta. Mivel ez a magzat már biztosan elhullott és helyzeténél fogva veszélyeztette a többieket is, állatorvosi beavatkozás vált szükségessé. A befogott anyát plexi dobozba zártuk, amelybe 4% Isoflurant (Foran ; Abbot) tartalmazó oxigén gázt vezetünk. Az anesztézia ily módon való indukciója után azt ugyanennek a gáznak 2%-os koncentrációjával tartottuk fenn, melyet maszkon keresztül adagoltunk. Altatott állapotban lehetővé vált a beékelődött magzat eltávolítása. Mivel a befogás és az altatás okozta stressz hatása a további fialásra nehezen lett volna kiszámítható, császármetszés mellett döntöttünk.

A műtéti terület előkészítése előtt 10 ml fiziologiás konyhasóoldatban feloldott 5% glucose-t infundáltunk s.c.valamint 3 mg Cefuroximot (Zinacef inj. Glaxo) i.m. Ezután az állatot melegítőpárnára fektettük és hanyattfekvő pozícióban rögzítettük. A laparotomiát nem a humán gyakorlatban már elterjedt „bikinivonal alatti” harántmetszéssel, hanem median síkban végeztük. A hasfal a linea alba vonalában egész vékony, szinte hártyaszerű volt. A méh sebbe való beemelése után sejthetővé vált, hogy abban még két magzat található. Egy metszést ejtettünk a méh középvonalában, ügyelve a nagyobb erek elkerülésére.

Mindkét magzat eltávolítása egyszerű volt, enyhe húzásra a méhlepények is könnyen leváltak, jelentős vérzés nem történt. A magzatok a méhből való eltávolítást követő néhány másodpercen belül mozogni kezdtek, jellegzetes ciripelő hangot hallattak és erősen kapaszkodtak az őket ellátó személy ujjába.

Miután meggyőződünk róla, hogy nincs vérzés, zártuk a sebeket. Ehhez szintetikus monofil sebvarró fonalat használtunk.(Polydox ; Chirmax)A méh zárását 5/0 fonallal végeztük egy rétegben, tova futó befelé fordító varrattal. A hasfal zárásához 4/0 fonalat használtunk „X” öltésekkel. A subcutis 5/0 tova futó varratsorral való zárása után a bőrt ugyanennek a fonalnak egyszerű csomós öltéseivel zártuk. A bőr alatti kötőszövet varrásakor gondot fordítottunk arra, hogy már ez a varratsor is szépen egymás mellé fektesse a sebszéleket, ha az állat esetleg eltávolítaná a bőrvarratokat, akkor se nyíljon meg a seb.

A műtét végeztével az anyát visszahelyeztük a már bódításakor is használt plexi dobozba, amelyet kívülről lámpával melegítettünk. Pár perc múlva kezdte visszanyerni eszméletét, kb 10 perc múlva már teljesen éber volt. Ekkor betettük hozzá a kölyköket, akik azonnal anyjuk bundájába kapaszkodtak.

Hazatérés után a gyógyulás eseménytelen volt, otthon az apa azonnal pártfogásába vette az egyik kölyköt. A műtétet követő 3 napban az anya napi 2x3 mg Zefuroximot (Zinnat szuszpenzió, Glaxo) kapott per os. Ezt a gyermekek számára készült édeskés ízű szirupot gond nélkül elfogyasztotta. Az anyának szemmel láthatóan elég teje volt, a kölykök szépen cseperedtek. A bőrvarratokat nem távolítottuk el. Jelenleg az anya - hasa növekedő méretéből ítélve – ismét vemhes lehet.